

Visie mantelzorg

Mantelzorg en de mantelzorger

Het merendeel van de cliënten heeft op het moment dat zij cliënt van QuaRijn worden één of meer mantelzorgers. Een mantelzorger is in veel gevallen een familielid (of vriend of buurman) die met enige regelmaat contact heeft met de cliënt, de cliënt goed kent en de cliënt helpt bij activiteiten die de cliënt niet (meer) zelfstandig kan verrichten.

De aard van die activiteiten kan heel divers zijn. Het kan variëren van een boodschapje en de administratie bijhouden tot lichamelijke verzorging en aanwezigheid bij de cliënt gedurende een groot deel van de dag. De omvang van mantelzorg – en daarmee de belasting van de mantelzorger – is dan ook per mantelzorger verschillend.

Belang van de mantelzorger

Gezien diens (vaak al jarenlange) relatie met de cliënt, is de mantelzorger uitermate belangrijk voor het welzijn van de cliënt. De relatie cliënt – mantelzorger dient dan ook in het algemeen zo veel mogelijk in stand te worden gehouden. Dit heeft twee consequenties:

1. Professionele zorg- en dienstverlening mag mantelzorg niet verdringen, de relatie cliënt – mantelzorger niet in de weg staan.
2. Professionele zorg- en dienstverlening moet mantelzorg ondersteunen, om uitval van mantelzorgers te voorkomen.

Naast het belang voor de cliënt, heeft de mantelzorger ook een belang voor QuaRijn. In de eerste plaats: de mantelzorger kent de cliënt goed, en die kennis kunnen de medewerkers van QuaRijn benutten om de zorg- en dienstverlening aan de cliënt te verbeteren. Dit komt de cliënttevredenheid ten goede. In de tweede plaats biedt de hulp van de mantelzorger een welkome aanvulling op de zorg en diensten die QuaRijn met de cliënt heeft afgesproken.

Van informele zorg naar professionele zorg

Het moment dat de cliënt zorg en/of diensten van QuaRijn gaat ontvangen (de intake) is het moment om met cliënt en mantelzorger in gesprek te gaan. Vanuit bovenstaande belangen dienen bij de intake aan de orde te komen:

- Welke wensen en behoeften heeft de cliënt volgens de mantelzorger? Uiteraard heeft de cliënt de regie bij de te maken afspraken, maar de mantelzorger kan waardevolle achtergrondinformatie geven. De informatie van de mantelzorger wordt benut bij het opstellen en periodiek evalueren van het leefplan¹ van de cliënt.
- Welke mantelzorg ontvangt de cliënt tot dan toe? Welk deel daarvan kan na de start van de zorg worden voortgezet? Afspraken hierover worden vastgelegd en periodiek geëvalueerd in het leefplan¹, conform de werkwijze die hiervoor is opgesteld. De activiteiten die worden afgesproken dienen aan te sluiten op de wensen en behoeften van de cliënt, en te passen binnen verantwoordelijkheden en eventuele bevoegdheden die daarbij horen.
- Welke ondersteuning heeft de mantelzorger nodig? Wat kan QuaRijn doen zodat de mantelzorger zijn hulp kan voortzetten? Daarbij kunnen allerlei diensten ter sprake komen die het de mantelzorger mogelijk maakt de hulp vol te houden, zoals dagactiviteit / dagbehandeling, Alzheimercafé, respijtzorg en tijdelijk verblijf. Ook deze afspraken worden genoteerd en regelmatig geëvalueerd in het leefplan¹.

Het gesprek met de mantelzorger(s) is dus nadrukkelijk geen eenmalig gebeuren. Bij de periodieke evaluaties met de cliënt en mantelzorger worden genoemde vragen steeds aan de orde gesteld, zodat kan worden ingespeeld op veranderende behoeften en wensen.

Tot slot: evenwicht

Van belang is om in onderlinge afstemming met cliënt en mantelzorger te zoeken naar evenwicht. Enerzijds wil QuaRijn in het belang van de cliënt de betrokkenheid van mantelzorgers bevorderen. Anderzijds is het eveneens in het belang van de cliënt dat de mantelzorger niet wordt overvraagd. In de praktijk is het de kunst hiermee als goed hulpverlener om te gaan.

¹ Afspraken per cliënt worden in het cliëntdossier vastgelegd. In de intramurale zorg (woonzorgcentra) staan de afspraken in het individueel leefplan. Bij andere zorgvormen kunnen de formulieren anders genoemd worden.